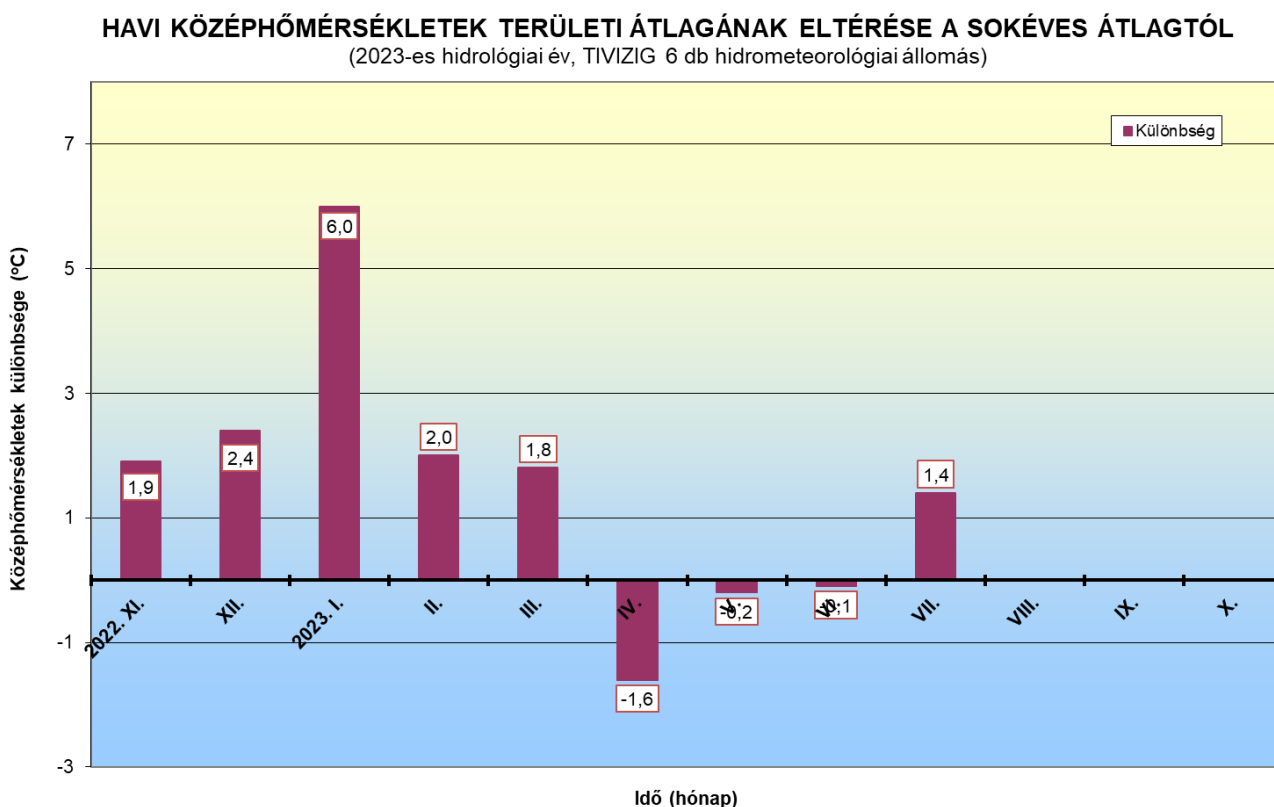

2023. július havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Július hónapot a sokéves átlagnál melegebb hőmérséklet és csapadékszegényebb időjárás jellemezte. A TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai mérőállomásán észlelt adatok alapján a hónap középhőmérséklete 23,6 °C volt, amely 1,4 °C-kal több volt, mint a sokéves átlag (22,2 °C). A maximum hőmérsékletek 24,0 °C és 36,0 °C között, a minimum hőmérsékletek pedig 11,0 °C és 22,5 °C között alakultak.

A szélső hőmérsékletek jellemzésére szolgáló nyári nap (ahol a napi maximum hőmérséklet 25 °C vagy afeletti) 29-31 nap, hőségnap (ahol a napi max. hőm. 30 °C vagy afeletti) 14-22 nap, forró nap (ahol a napi max. hőm. 35 °C vagy afeletti) 1-2 nap volt.

A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagnál jóval több volt.

Állomás neve:	Július hónapban mért napfénytartam (óra)	Július hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	340,3	259,8	+ 80,5
Darvas	n.a	278,1	n.a
Debrecen (OMSZ)	371,1	300,3	+ 70,8

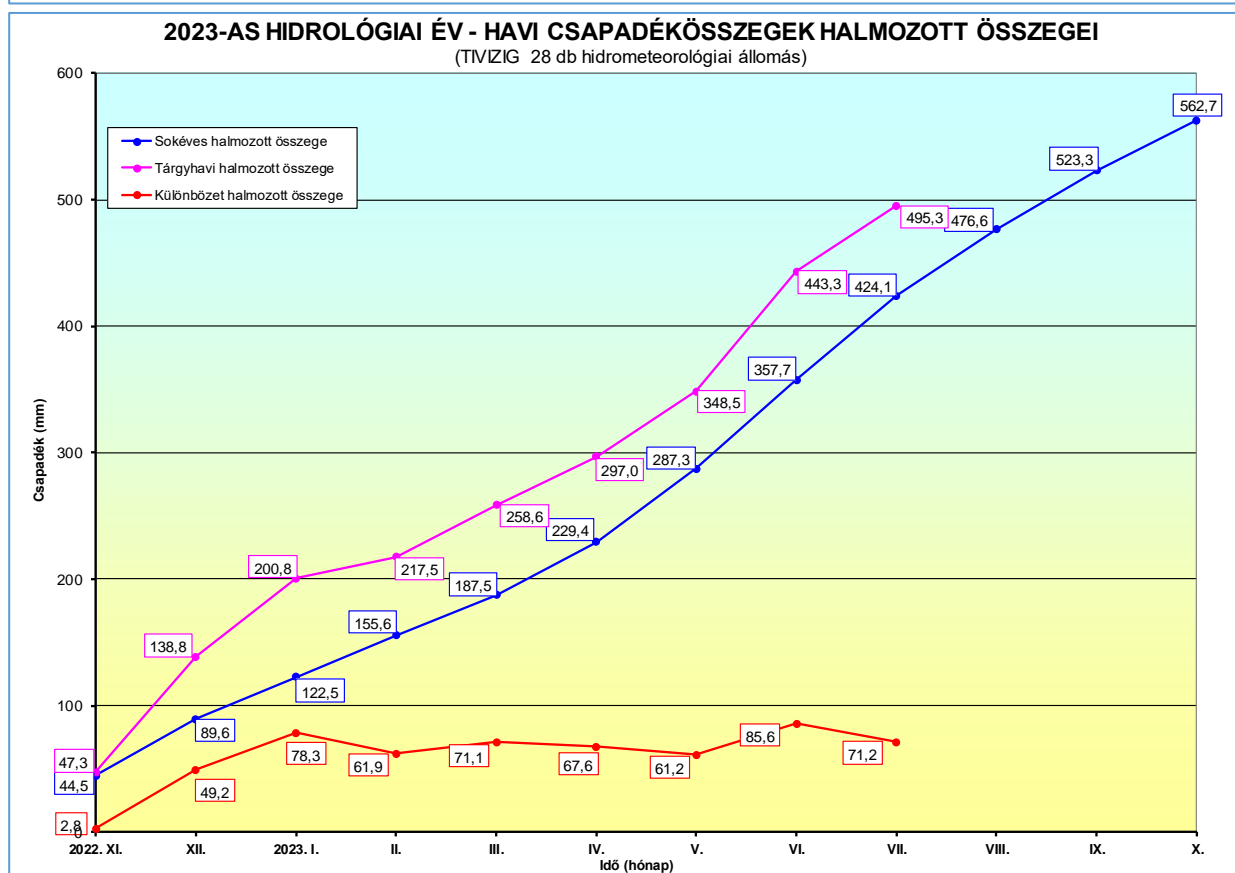
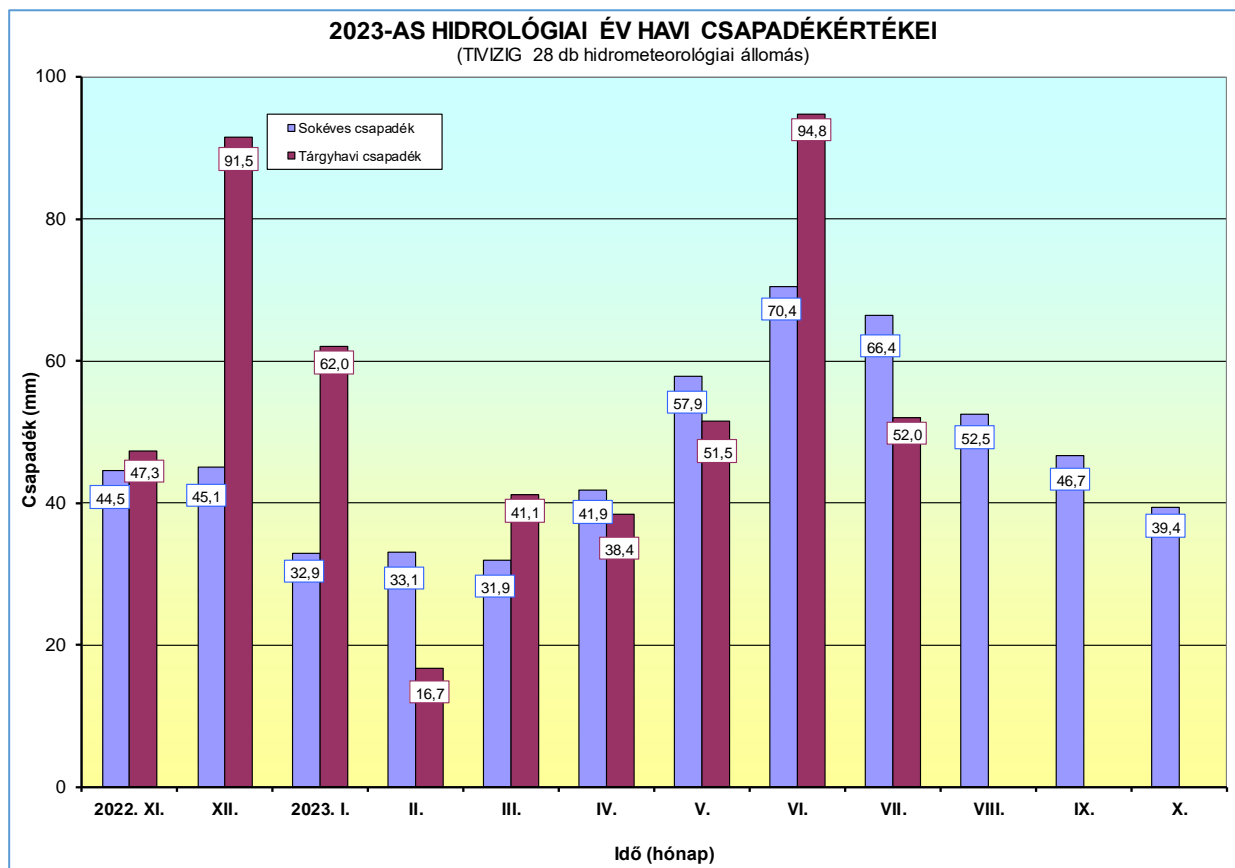
A lehullott csapadék területi átlaga 52 mm, amely a júliusi sokéves átlagnál kevesebb (66,4 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 99,6 mm Nyíradony állomáson, míg a legkevesebb 25,8 mm Komádi állomáson hullott. Az észlelőhálózatunkban a hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 33,5 mm Kaba állomáson esett július 25-én.

Belvízvédelmi szakaszok havi területi csapadékátlagainak maximuma 93,8 mm volt a 09.12. Alsónyírvíz-Nagy-éri belvízvédelmi szakaszon, ami 30,3 %-kal volt több a sokéves átlagnál (72 mm). A legkisebb területi csapadékátlag 39,9 mm volt a 09.05. Kösely-alsó belvízvédelmi szakaszon, amely 38,8 %-kal volt kevesebb a sokéves havi átlagnál (65,2 mm).

Területi átlag tekintetében a naptári év 22 mm, a hidrológiai év 71,2 mm, tenyészidőszak pedig 0,1 mm többletet mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve	Július havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	113,2
Berettyó	79,8
Sebes-Körös	99,3

2. Folyóink hidrológiai jellemzői:

A működési területünk mérőállomásain mért értékek alapján a nyár második hónapjának havi csapadékösszege kissé elmaradt az ilyenkor megszokottól, ugyanakkor a havi átlaghőmérséklet jóval magasabb volt, mint a sokéves érték.

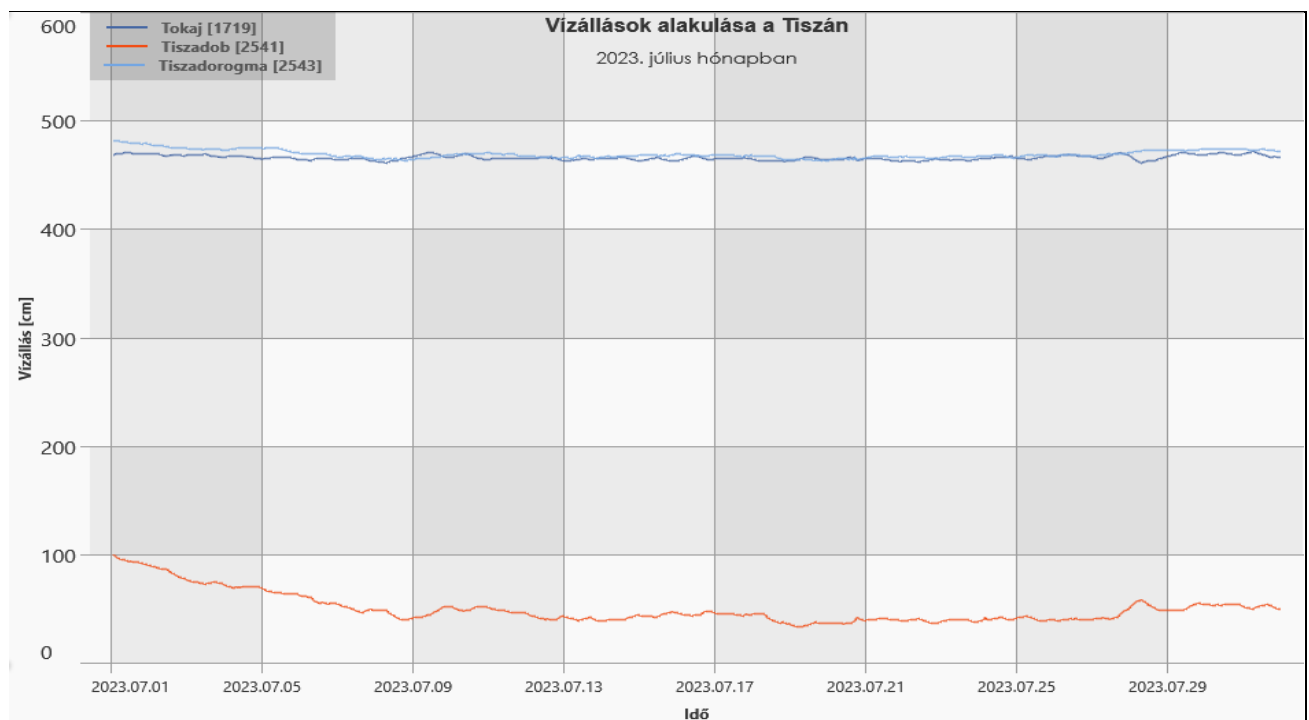
A hónapban a tiszai vízlépcsők nyári üzemvízszintjéhez kötődő vízállásokat észleltünk. A duzzasztók – Tiszalök és Kisköre – üzemelése folyamatos és zavartalan volt.

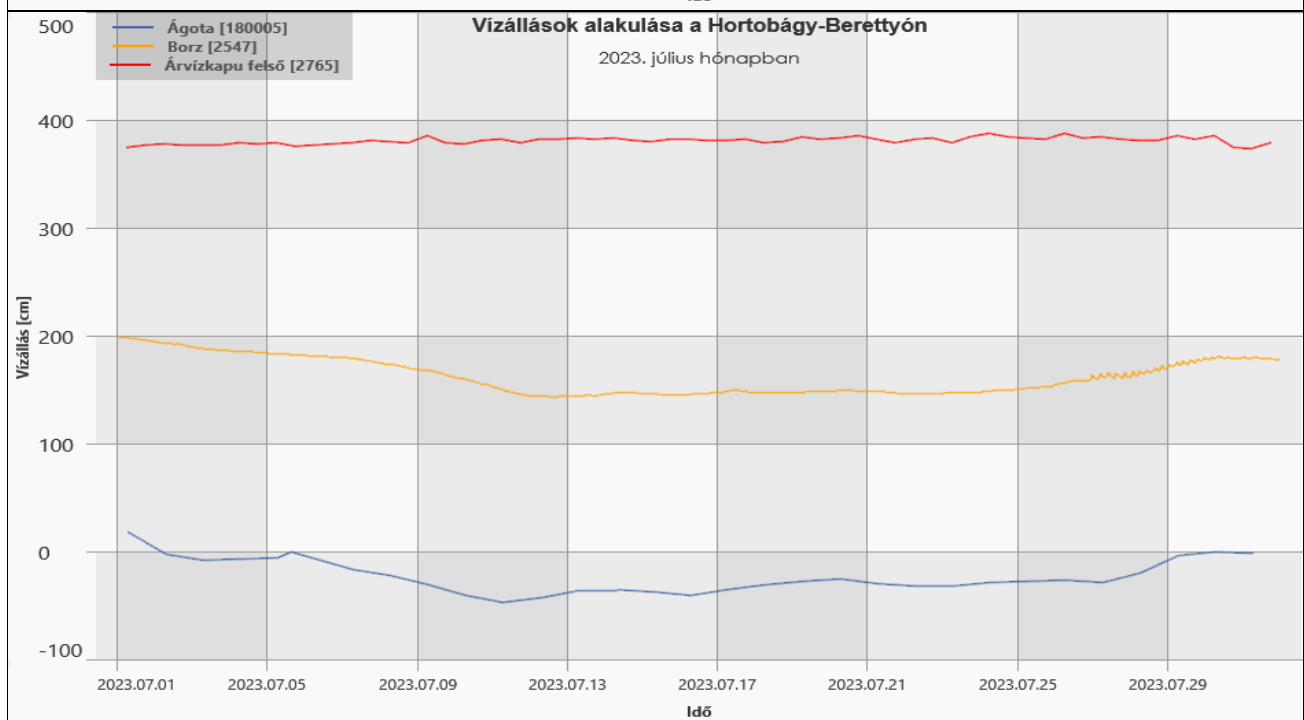
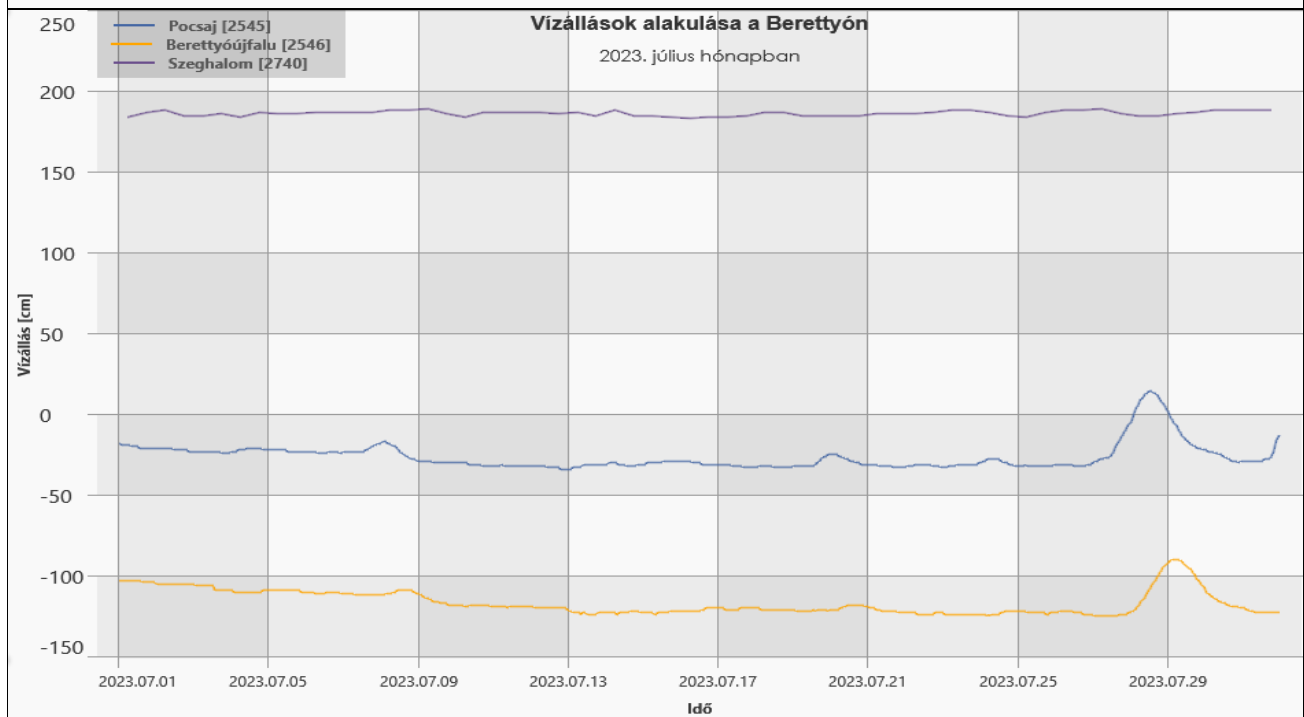
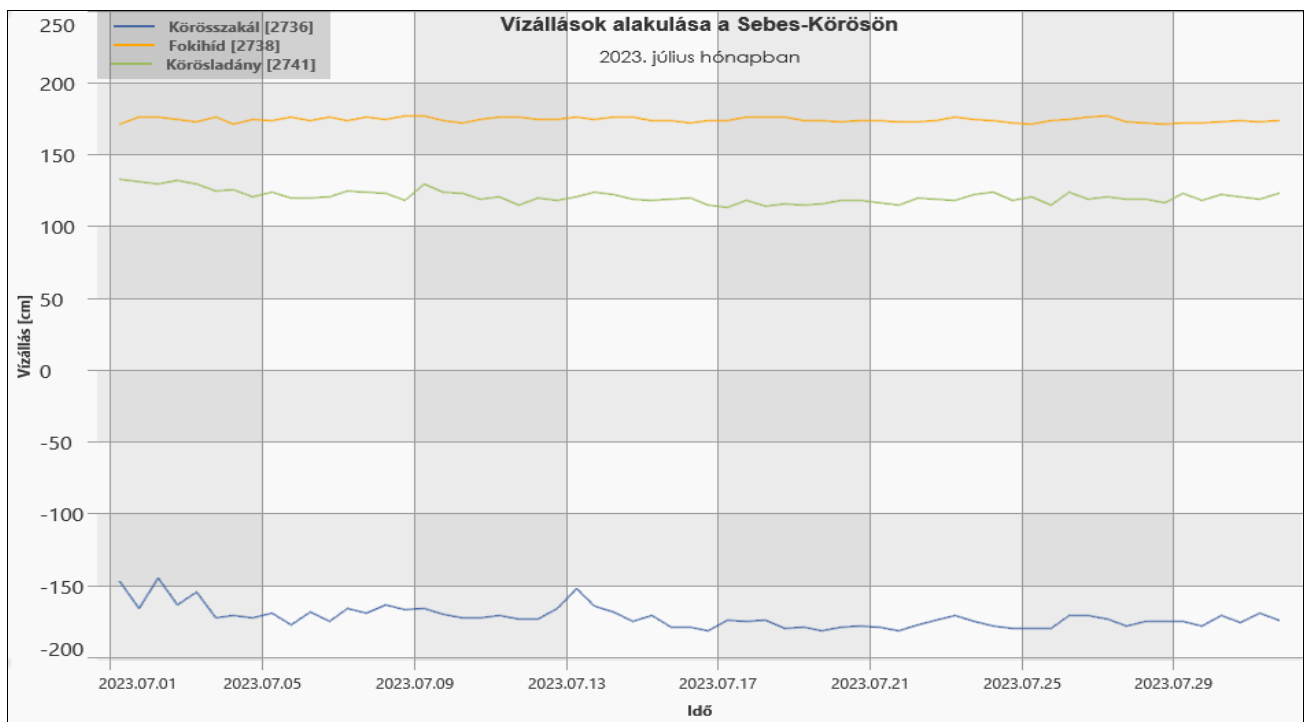
A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban is a kis- és középvízi tartományban mozgott.

A Berettyó vízjárását elsősorban a hónapban hullott csapadék, ill. a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásolt. Júliusban az előző hónapokhoz hasonlóan a vízállások a kis- és középvízi tartományban voltak megfigyelhetőek.

A Hortobágy-Berettyón változó, a társ VIZIG-ek közötti egyeztetett Körös-völgyi vízáradás vízhozamához tartozó vízállásokat figyelhettünk meg.

Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány július hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány július hónapban (m ³ /s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	461 - 472	95,2 - 319
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	33 - 99	134 - 313
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	n. a.	n. a.	n. a.	464 - 482	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	-34 - 14	1,46 - 3,82
Berettyó – Berettyóújfalu	-166	512	300	400	450	-125 - -90	1,30 - 3,50
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	183 - 189	3,01 - 6,19
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-181 - -145	3,94 - 14
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	171 - 177	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	113 - 133	8,02 - 24,3
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	-47 - 18	5,65 - 8,90
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	144 - 199	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	374 - 388	13,9 - 26,5

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Július hónap végére jellemző vízállás (07. 31-én, cm)
Fancsika I.	200	n. m.
Fancsika II.	300	n. m.
Fancsika III.	135	n. m.
Halápi tározó	177	n. m.
Bodzás tározó	220	n. m.
Vekeri tó	165	77

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

3.a. Talajvíz helyzet értékelése:

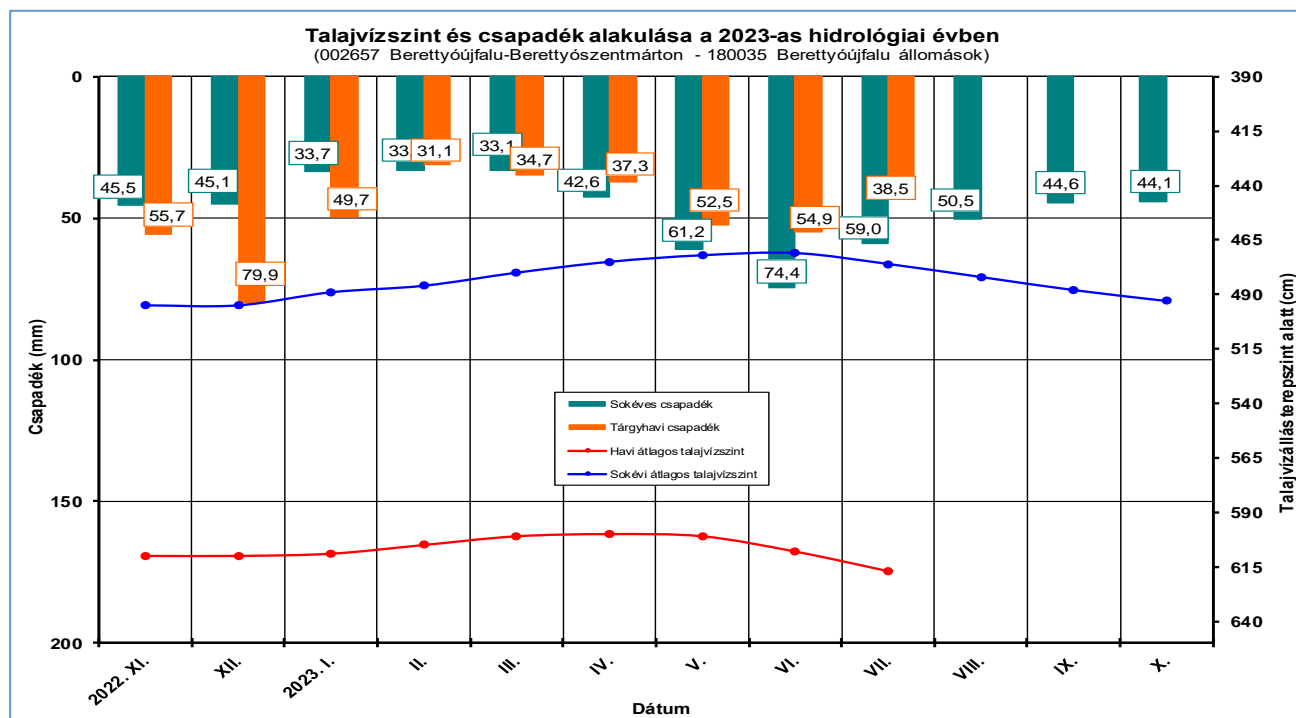
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 9 db kút átlaga alapján történt.)

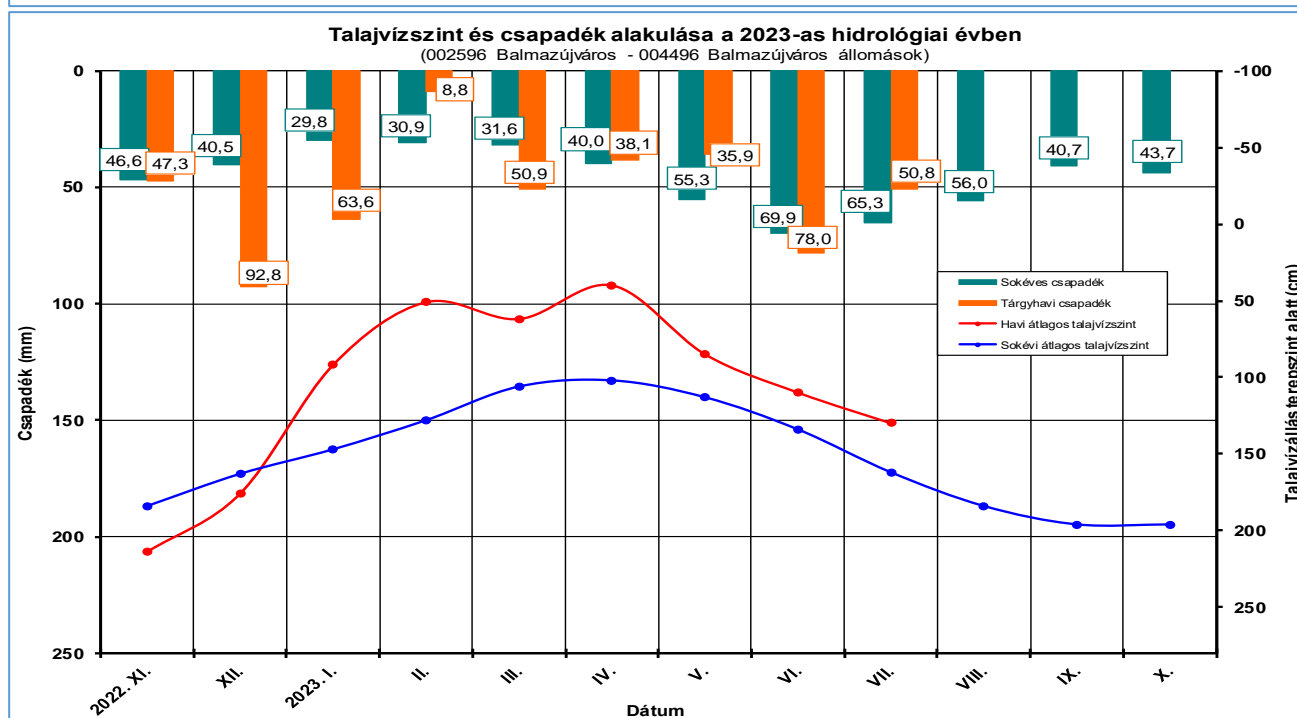
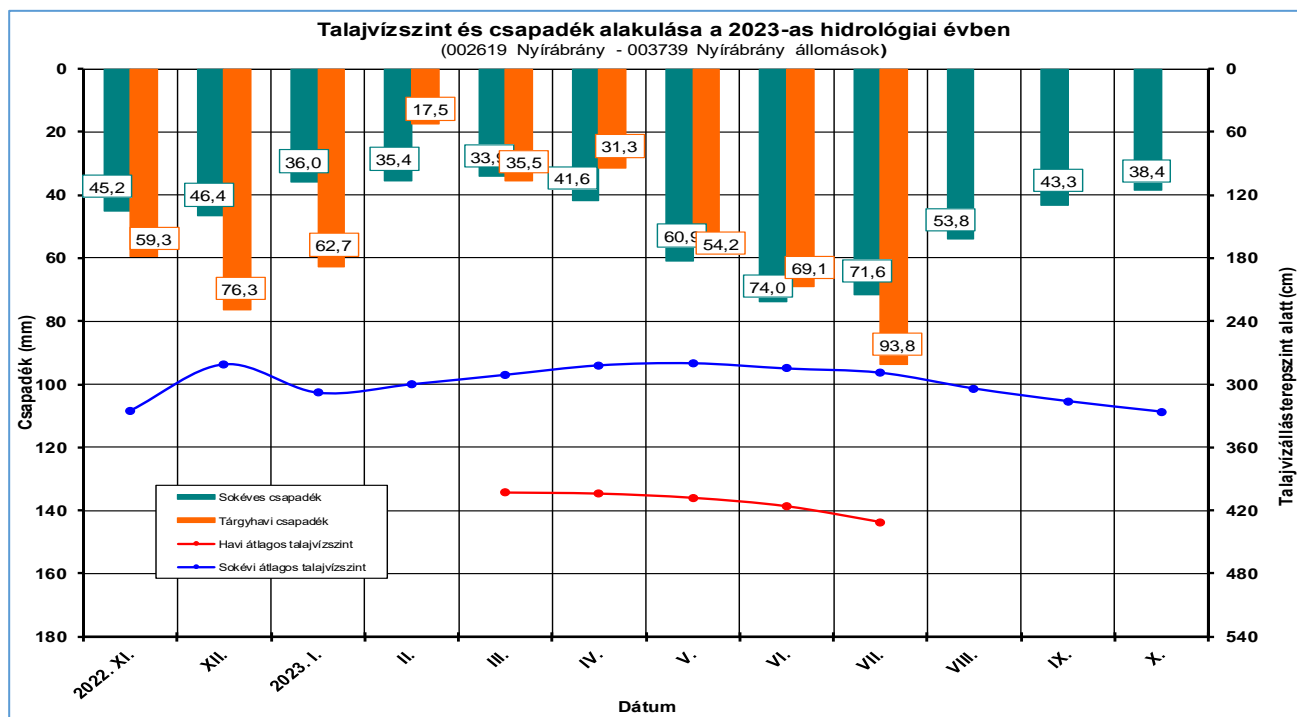
Működési területünkön július hónapban 130 - 617 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. A júliusban mért talajvízszintek területi átlaga 11,6 cm-rel csökkent a június hónapban észlelt vízszintekhez képest.

A sokéves átlagnál 53 cm-rel alacsonyabb volt a július havi középérték. A legnagyobb eltérést a sokévestől, 141 cm-t Berettyóújfalu és Nyírábrány térségéből jelentették.

3.b. Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Július		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	311	402	125 (1985. 03.)
002693 Polgár-Alsórét	276	293	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	300	405	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	158	130	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	289	293	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	204	203	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalu	476	617	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	120	127	+14 (1999. 02.)
002619 Nyírábrány	286	427	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodási helyzet jellemzése:

A Szegedi Tudományegyetem és az ATIVIZIG által 2015-2016 folyamán kidolgozott új hazai aszályindex alkalmas a vízhiányos, aszályos időszak napi gyakorisággal számítható jellemzésére. A HDI (Hungarian Drought Index) felhasználja a napi csapadékmennyiségeket és a napi középhőmérsékleteket, a megelőző időszak adataiból napi víztartalékot becsül és a sokéves átlaghoz viszonyít. Értéke nem évszakfüggő: átlagos időjárású időszakban 1 körül van az értéke, átlagosnál csapadékosabb vagy hűvösebb időszakban ez alatt, szárazság idején pedig felette.

A 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 4. melléklete szerint a HDI_s (meteorológiai aszályindex) értéke alapján a vízháztartási helyzet minősítése:

$HDI_s < 1,33$: aszálymentes

$1,33 \leq HDI_s < 1,5$: enyhe aszály

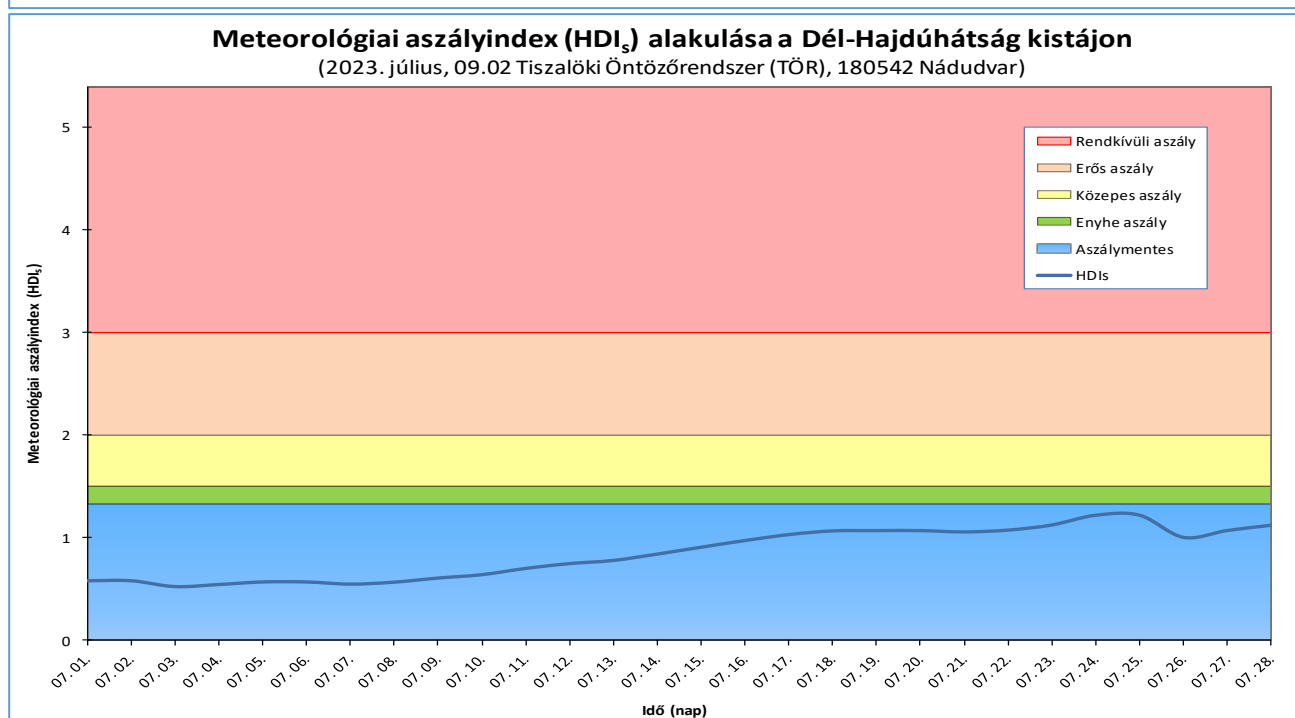
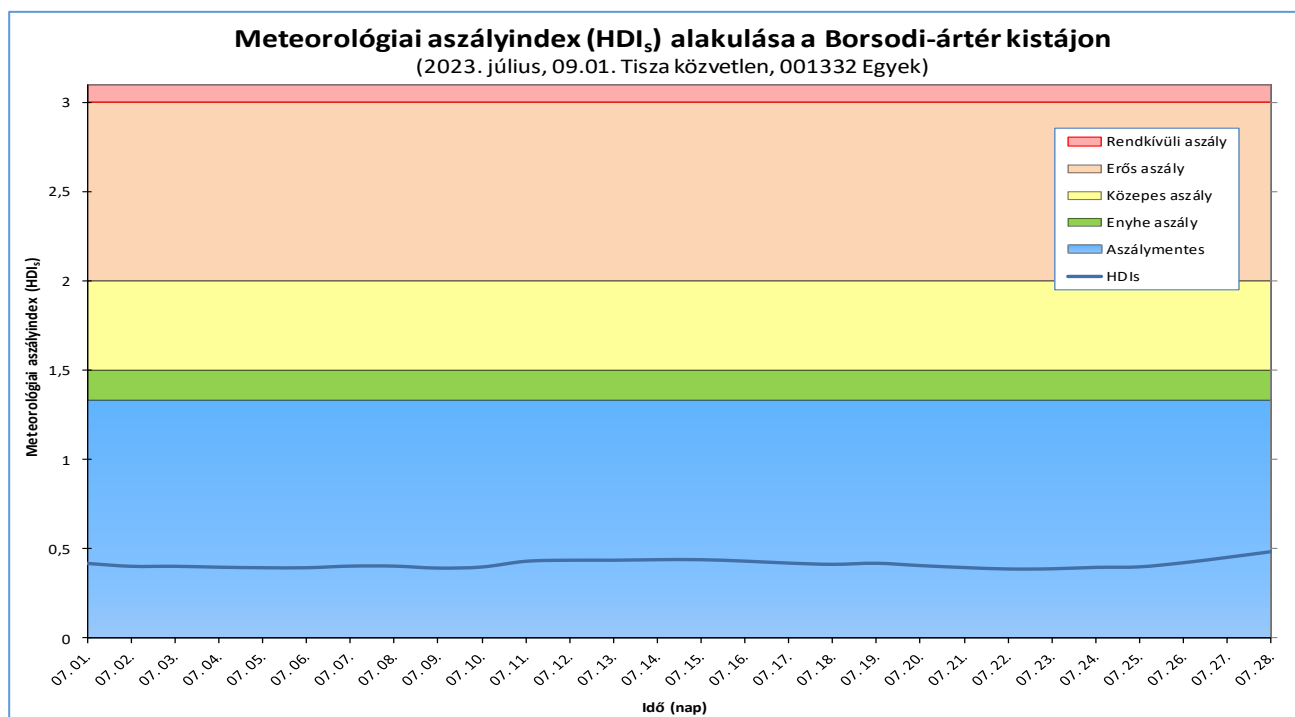
$1,5 \leq HDI_s < 2,0$: közepes aszály

$2,0 \leq HDI_s < 3,0$: erős aszály

$3,0 \leq HDI_s$: rendkívüli aszály

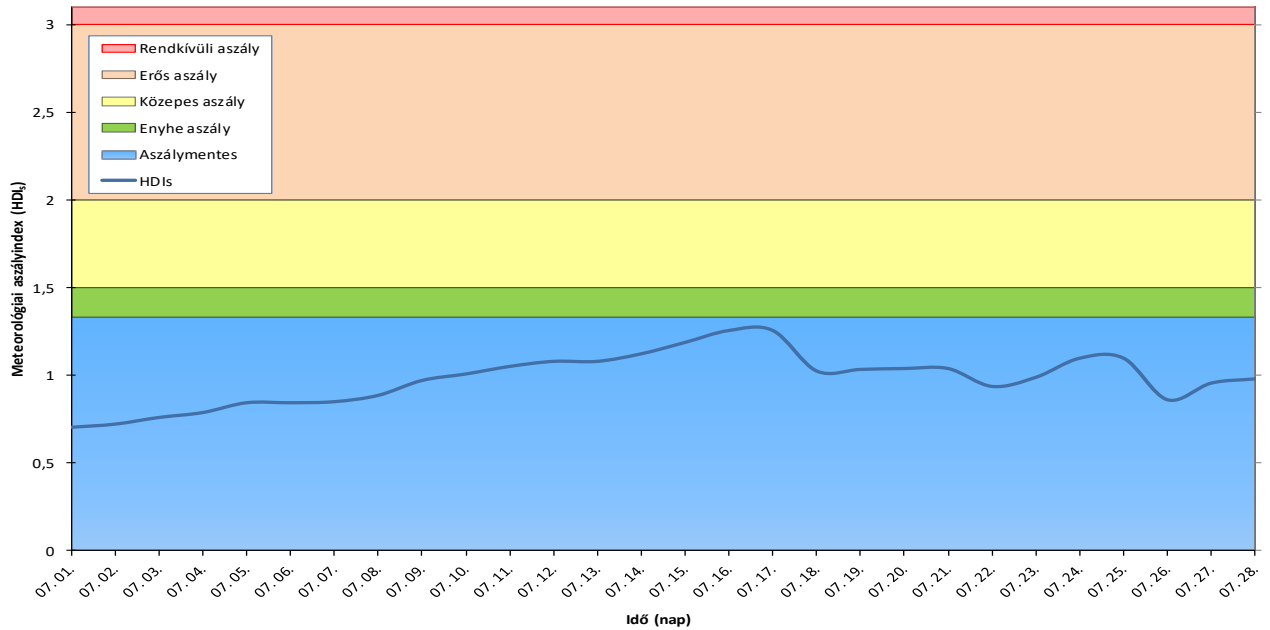
Az ország területén 2016-2021-ben a vízügyi szolgálat 112 db automata mérőállomást létesített az Operatív Aszálymonitoring Rendszer részeként. A TIVIZIG működési területén 9 db ilyen állomás üzemel. Az állomáshálózatban mért paramétereiből kiszámított meteorológiai aszályindex (HDI_s) értékeinek alakulását havi átlag formájában a következő táblázatban, és a napi értékeit július hónap folyamán grafikonokban szemléltetjük. Az alábbi táblázat és az ábrák jól szemléltetik, hogy július hónapban nem alakult ki aszályos vízháztartási helyzet.

Tájegység	2022. 11. hó	2022. 12. hó	2023. 01. hó	2023. 02. hó	2023. 03. hó	2023. 04. hó	2023. 05. hó	2023. 06. hó	2023. 07. hó	2023. 08. hó	2023. 09. hó	2023. 10. hó
Borsodi ártér	1,11	0,79	0,73	0,86	1,06	0,90	1,07	0,83	0,42			
Hortobágy	1,16	0,80	0,74	0,87	1,07	0,86	0,98	0,80	0,96			
Hajdúhát Déli rész	1,18	0,82	0,79	0,86	1,05	0,96	1,07	0,83	0,99			
Hortobágy	1,33	0,88	0,75	0,89	1,05	0,76	0,91	0,90	0,87			
Berettyó-Kálló köze	1,27	0,84	0,80	0,89	1,10	0,72	0,80	1,08	1,32			
Bihari sík	1,40	0,86	0,82	0,86	1,07	1,07	1,04	1,14	1,19			
Dél-Hajdúhátság	1,41	0,84	0,79	0,88	1,11	0,83	0,85	0,85	0,87			
Dél-Nyírség	1,01	0,76	0,80	0,89	1,06	0,88	0,95	0,90	0,88			
Hajdúhát Északi rész	1,50	0,98	0,77	0,92	1,09	0,81	1,10	0,99	0,98			

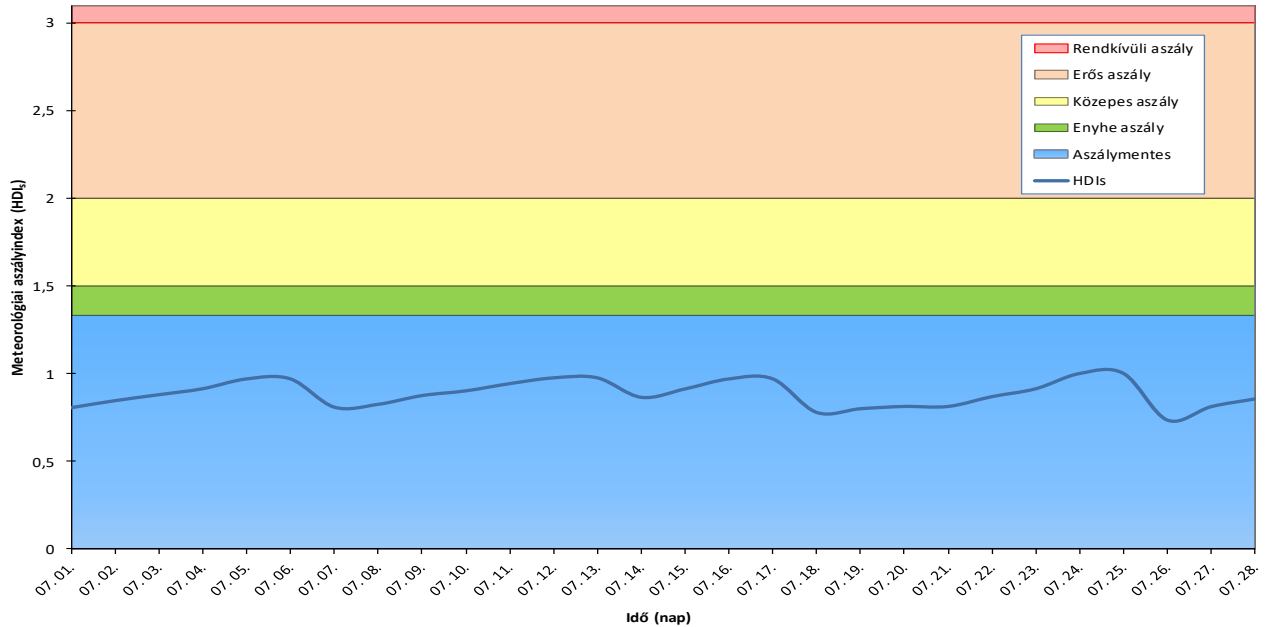
Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Hajdúhát kistérségben

(2023. július 09.03 Hajdúhát, 180427 Hajdúböszörmény, Serfőző-dűlő)

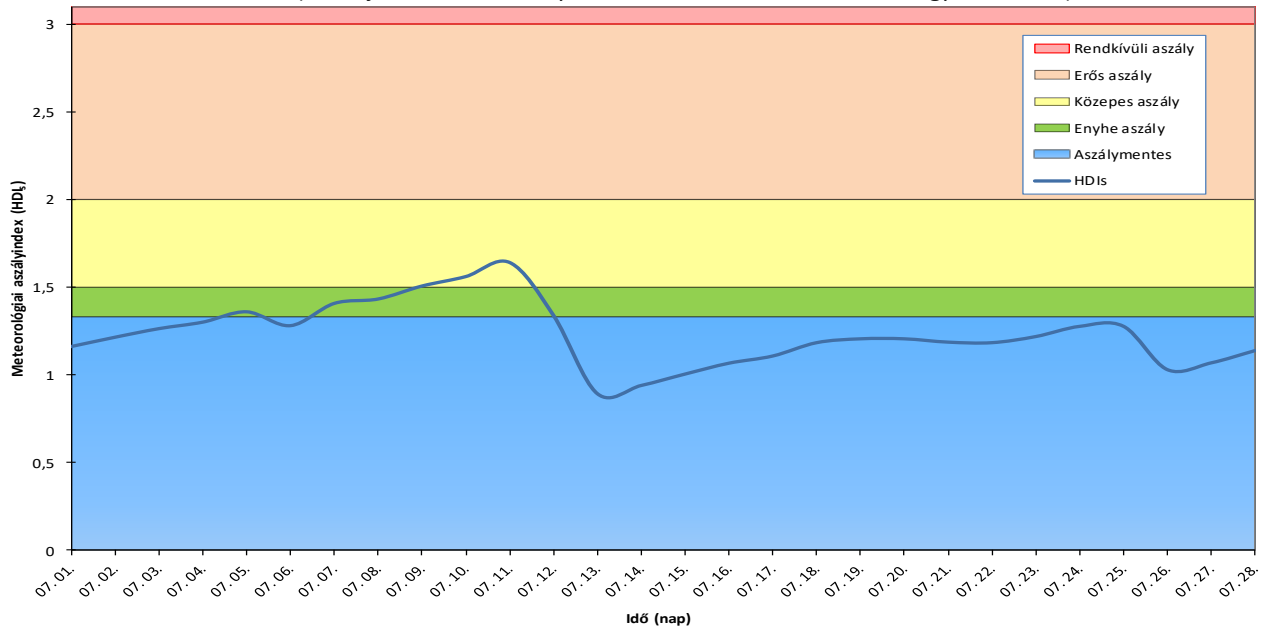
Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Dél-Nyírség kistérségben

(2023. július, 09.04. Alsó-Nyírség, 001333 Nyírmártonfalva)

Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Bihari sík kistérségben

(2023. július, 09.05. Berettyó-Sebes Körös, 180543 Mezősas, Nagy-Herés-kert)

5. Vízgazdálkodás:

5.a. Vízhasznosítás: A Tiszalöki Öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2022. július átlagos vízleadás (m ³ /s)	2023. július átlagos vízleadás (m ³ /s)	2023. július minimum vízleadás (m ³ /s)	2023. július maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	25,25	18,14	12,05	23,53
NYFCS – Tiszavasvári	5,70	3,23	2,19	3,92
KFCS – Bakonszeg	4,5	4,04	4,04	4,04
Hortobágy-Berettyó - Ágota	5,9	6,87	5,65	8,9

5.b. Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

6. Vízkárelhárítás:

6.1. Árvízvédelem: Július hónapban a TIVIZIG működési területén árvízvédelmi készütség elrendelésére nem került sor.

Pontszerű III. fokú árvízvédelmi készütség továbbra is érvényben van a védtöltés helyreállítási munkálatainak elvégzése érdekében az alábbi árvízvédelmi szakaszon:

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszafüred-tiszakeszi	Tisza	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –
09.02.	Tiszatarján-rakamazi	Tisza	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –
09.05.	Szeghalom-darvasi	Berettyó	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –

6.2. Belvízvédelem: Július hónapban a TIVIZIG működési területén 5 belvízvédelmi szakaszon volt érvényben belvízvédelmi készütség.

Szakasz	Szakasz neve	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszai-alsó	I. fok	2023. 01. 17. 08:00 – 2023. 07. 31. 16:00
09.02.	Tiszai-középső	I. fok	2023. 04. 12. 07:30 –
09.03.	Tiszai-felső	I. fok	2023. 06. 26. 10:00 – 2023. 07. 07. 10:00
09.05.	Kösely-alsó	III. fok	2023. 05. 10. 09:00 – 2023. 07. 28. 11:00
09.07.	Hamvas-Sárréti	I. fok	2023. 07. 04. 08:00 – 2023. 07. 10. 14:00

6.3. Vízminőség-védelem: I. fokú vízminőség védelmi fokozat 2023. június 09. 14:00 – 2023. július 7. 15:00 (Pece-éren történt szennyezés).

6.4. Vízhiány elleni védekezés: Június hónapban a TIVIZIG működési területén vízhiány elleni védekezés nem történt.

Debrecen, 2023. augusztus 17.

Lossos László
mb. osztályvezető

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző
Kunkli Zoltán vízrajzi csoportirányító
Mészárosné Balogh Anna Edit adminisztrátor
Cseh Viktor vízrajzi ügyintéző